

Сергієва Д. Б.,
доктор юридичних наук
професор кафедри кримінального
процесу та криміналістики
Інституту права Київського
національного університету
імені Тараса Шевченка
ORCID ID: 0000–0003–1005–7046

Циктіч В. М.
кандидат юридичних наук,
суддя Шевченківського суду м. Києва
ORCID ID: 0000–0002–3534–911X

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2020.3-4/43-57>

УДК 343.14

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛІДЧИМ СУДДЕЮ ДОКАЗУВАННЯ ПІД ЧАС НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРОВЕДЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ДОСТУПУ ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ

Анотація. Судовий контроль є однією із ключових гарантій законності та обґрунтованості обмеження прав, свобод і законних інтересів особи у кримінальному провадженні, гарантованих Конституцією України. Здійснення судового контролю у кримінальному провадженні покладається на слідчого суддю. Ефективність здійснення перевірки слідчими суддями клопотань, скарг, заяв про проведення процесуальних дій, пов'язаних із обмеженням прав, свобод і законних інтересів осіб у кримінальному провадженні, оцінки доказів, якими вони обґрунтовуються, а також справедливості, законності, вмотивованості і обґрунтованості постановлених слідчими суддями відповідних ухвал та правомірності обмеження прав, свобод і законних інтересів осіб у ході їх виконання безумовно залежить від належного забезпечення слідчими суддями доказування у кримінальному провадженні, зокрема рід час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів.

Метою статті є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів.

Визначено проблемні питання забезпечення слідчим суддею доказування під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів: відсутність законодавчої можливості у слідчого судді заслухати будь-якого свідка, потерпілого або витребувати речі чи документи під час розгляду клопотань; недотримання сторонами кримінального провадження вимог ч. 2 ст. 160 КПК України під час складання, подання та розгляду клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів; відсутність у слідчого судді повноваження щодо повернення клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів у випадку їх невідповідності вимогам, передбаченим ст. 160 КПК України; відсутність у КПК України норми щодо обов'язковості розгляду клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, у закритому судовому засіданні; невизначеність у КПК України строку, протягом якого слідчий суддя повинен розглянути клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів.

Встановлено, що слідчий суддя, забезпечуючи доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів у кримінальному провадженні, повинен визначити строк дії ухвали, впродовж якого можливо буде здійснити тимчасовий доступ до речей і документів; визначити конкретних осіб, які уповноважені будуть здійснювати тимчасовий доступ до речей і документів; обов'язково зазначити в ухвалі чіткий перелік речей і документів, відносно яких здійснюється зазначена процесуальна дія; перевірити та оцінити докази з точки зору їх належності, допустимості та достовірності, які використовуються сторонами кримінального провадження для обґрунтування клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, а також встановити інші обставини, на які посилається сторона кримінального провадження.

Зроблено висновок, що слідчий суддя, забезпечуючи доказування під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів, під час перевірки їх із точки зору законності та обґрунтованості повинен обов'язково встановити: 1) відповідність клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів вимогам, передбаченим 160 КПК України; 2) відомості, що містяться у речах і документах, можуть бути використані як докази у кримінальному провадженні; 3) якщо неможливо іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів; 4) існує реальна загроза зміни або знищення речей і документів, що мають значення для кримінального процесуального доказування; 5) якщо вони не можуть бути отримані у результаті застосування інших засобів отримання доказів (витребування речей і документів, проведення СРД і НСРД); 6) докази, якими підтверджуються доводи клопотання сторін кримінального провадження.

Ключові слова: слідчий суддя; забезпечення доказування; кримінальне провадження; судовий контроль; механізм; повноваження.

Постановка проблеми. Ефективність функціонування вітчизняної системи заходів забезпечення кримінального провадження неможлива без належного забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні під час здійснення судового контролю. Виходячи з результатів аналізу положень чинного КПК України, які визначають процесуальний порядок забезпечення слідчим суддею доказування під час надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження, та практики їх застосування можемо зробити висновок про їх недосконалість, що своєю чергою негативно позначається на ефективності

здійсненні судового контролю у кримінальному провадженні, зокрема під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів. Окрім того, проведений нами аналіз матеріалів правозастосовної практики свідчить про наявність системних порушень у діяльності слідчих, прокурорів та слідчих суддів щодо належного застосування відповідних положень чинного КПК України: невідповідність клопотань слідчого, прокурора про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також відповідних ухвал слідчого судді вимогам чинного КПК України; їх необґрунтованість; використання слідчими, прокурорами для обґрунтування

клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також слідчими суддями для постановлення відповідних ухвал, доказів, які не відповідають вимогам належності, допустимості та достовірності; порушення слідчими, прокурорами, слідчими суддями строків подання та розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження тощо. Все це призводить до неналежного забезпечення слідчим суддею доказування під час надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження, зокрема тимчасового доступу до речей і документів.

У зв'язку з цим, актуальність обраної теми обумовлена необхідністю дослідження проблемних питань забезпечення слідчим суддею доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів й надання науково-обґрунтованих пропозицій та рекомендацій щодо їх вирішення.

Метою статті є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження окремих теоретичних та практичних питань судового контролю, а також застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах дії чинного КПК України неодноразово були предметом наукових пошуків таких вчених-правників як: Ю. П. Аленіна, І. В. Гловюк, В. О. Гринюка, В. А. Завтура, О. В. Капліної, М. А. Макарова, М. А. Погорецького, В. В. Рожнової, Д. О. Савицького, О. С. Старенького, А. Р. Туманянц, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, С. В. Шапутько та інших. Безумовно, вказані вчені зробили значний внесок у дослідження особливостей судового контролю та застосування заходів забезпечення кримінального проваджен-

ня. Проте комплексно проблемні питання забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів не досліджувалися. Зазначене зумовлює необхідність подальших наукових розробок у цьому напрямі, а також висвітлення тих проблемних питань, які на практиці викликають найбільше труднощів під час забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні, що і визначило вибір теми дослідження.

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. У сучасній змішаній моделі кримінально процесу України, запровадженій КПК України 2012 р., суб'єктами доказування є сторони кримінального провадження (сторона обвинувачення (гл. 2 КПК України) та сторона захисту (гл. 3 КПК України)), а на суд покладається обов'язок забезпечення реалізації сторонами кримінального провадження своїх повноважень (ч. 6 ст. 22 КПК України), у тому числі й щодо доказування.

Так, у змагальному кримінальному судочинстві слідчий суддя не є суб'єктом кримінального процесуального доказування, адже його діяльність повинна зводитися виключно до забезпечення кримінального процесуального доказування, зокрема до перевірки та оцінки доказів, якими сторони кримінального провадження обґрунтовують свої правові позиції, а також – до використання отриманих доказів для прийняття відповідного процесуального рішення. У той же час, доцільно зауважити, що сучасний кримінальний процес України за КПК України 2012 року, як слушно зазначають окремі вітчизняні правники, має змішану форму (модель, тип): змагальну на судових стадіях та розшукову з елементами змагальності, що мають тенденцію до розширення, на стадії досудового розслідування¹. Виходячи з вищевказаного, а також зважаючи на відповідні положення чинного КПК України (ч. 4 ст. 151, ч. 3 ст. 156, ч. 4 ст. 172, ч. 4 ст. 193, ч. 5 ст. 244,

¹ М. Погорецький 'Нова концепція кримінального процесуального доказування' *Вісник кримінального судочинства*.

ч. 3 ст. 2973 КПК України та ін.), вважаємо, що у вітчизняному кримінальному процесі слідчий суддя є спеціальним суб'єктом забезпечення кримінального процесуального доказування, якому характерні власні засоби кримінального процесуального доказування. Слідчий суддя наділений повноваженнями як щодо отримання доказів, так і щодо їх використання для обґрунтування власної правової позиції, що виражається у відповідній процесуальній формі (ухвала). При здійсненні слідчим суддею відповідних повноважень ним реалізується певний процесуальний інтерес, що має виключно публічний характер, й діє якого направлена на вирішення соціально-правового конфлікту, що виник між сторонами кримінального провадження під час здійснення кримінального процесуального доказування¹.

Визначення сутності та розкриття змісту категорії забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні, зокрема під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів, безумовно залежить від обраної нами концепції кримінального процесуального доказування, яка б відповідала не лише вітчизняній моделі кримінального процесу та його функціональній структурі, а також й потребам практичної діяльності під час забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні.

Враховуючи те, що в теорії кримінального процесуального доказування питання визначення сучасних наукових концепцій теорії кримінального процесуального доказування та розкриття їх змісту вже неодноразово були предме-

том наукових пошуків провідних вітчизняних вчених-правників², ми не будемо докладно зупинятися на висвітленні їх положень, а лише визначимо, яка із них стане науково-методологічною основою для формулювання поняття забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні, а також розробки теоретичних положень і практичних рекомендацій забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні, зокрема під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів.

На наш погляд, розроблена М. А. Погорецьким концепція кримінального процесуального доказування є цілком обґрунтованою, логічною та такою, що заслуговує на підтримку, оскільки її положення належним чином відображають ґносеологічну та правову природу кримінального процесуального доказування, у тому числі й під час здійснення досудового розслідування, базуються на вітчизняній формі кримінального процесу та його функціональній структурі, в межах якого слідчий суддя реалізує функцію судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні на досудовому розслідуванні (п. 18 ч. 1 ст. 3 КПК України), яка є складовою функції правосуддя³, що в повній мірі відповідає концепції забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні та потребам правозастосовної практики. З урахуванням вищевикладеного, відповідна концепція кримінального процесуального доказування буде використана нами як науково-методологічна основа для визначення поняття за-

чинства України 3 (2015) 65

¹ В Цикітій 'Забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні' дис...канд.. юрид. наук. 12.00.09. Київ (2019) 53

² М Погорецький 'Нова концепція кримінального процесуального доказування' *Вісник кримінального судочинства України* 3 (2015) 63–79; Д Сергєєва 'Сучасна наукова концепція кримінального процесуального доказування' *Актуальні питання державотворення в Україні: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (19 травня 2017 року). 293–295; О Старенький 'Кримінальні процесуальні гарантії захисника як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні: теорія та практика' монографія. За загаль. ред. д. ю. н., проф. М. А. Погорецького. К. Алерта (2016) 336 та ін

³ М Погорецький 'Нова концепція кримінального процесуального доказування' *Вісник кримінального судочинства України* 3 (2015) 72

безпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні.

Враховуючи сутність зовнішніх і внутрішніх елементів доказування відповідно до визначеної концепції, а також зважаючи на етимологічне значення терміну «забезпечувати», під яким слід розуміти створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось¹, можемо сформулювати поняття забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні як регламентовану кримінальним процесуальним законодавством пізнавально-практичну, розумова діяльність слідчого судді, яка спрямована на створення надійних умов для здійснення кримінального процесуального доказування, й яка полягає в отриманні слідчим суддею доказів та їх використанні для обґрунтування ними власної правової позиції, що виражається у постановленій ним ухвалі, та яка обумовлена власним суб'єктом, об'єктом, предметом, метою, завданнями, засобами для досягнення бажаного результату у кримінальному провадженні².

Результат забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні також обумовлений характером процесуальної дії, дозвіл на проведення якої надається слідчим суддею.

Так, слідчий суддя забезпечує доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів. Процесуальний порядок застосування тимчасового доступу до речей і документів регламентований ст.ст. 159–166 КПК України. Окремі роз'яснення та тлумачення положень КПК України щодо застосування тимчасового доступу до речей і доку-

ментів наведені в інформаційному листі Вищого спеціалізованого суду України «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження» від 05.04.2013 № 223–558/0/4–13³ та в Узагальненнях судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження (витяг) від 07.04.2014⁴.

Відповідно до ст. 159 КПК України тимчасовий доступ до речей і документів полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та вилучити їх (здійснити їх виїмку). Тимчасовий доступ до електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку здійснюється шляхом зняття копії інформації, що міститься в таких електронних інформаційних системах або їх частинах, мобільних терміналах систем зв'язку, без їх вилучення.

Для отримання дозволу на здійснення тимчасового доступу до речей і документів сторонам кримінального провадження необхідно подати слідчому судді клопотання, яке повинно відповідати вимогам, передбаченим ч. 2 ст. 160 КПК України. В такому клопотанні мають бути зазначені:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті

¹ Словник української мови: в 11 томах: Т 3 (1972) 18 <<http://sum.in.ua/s/zabezpechuvaty>> дата звернення 30.10.2020.

² В Цикліч 'Забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні' дис...канд.. юрид. наук. 12.00.09. Київ (2019) 53

³ Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 № 223–558/0/4–13 <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>> дата звернення 30.10.2020.

⁴ Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження (витяг) від 07 лютого 2014 р. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14/print1445417853286718>> дата звернення 30.10.2020.

(частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) речі і документи, тимчасовий доступ до яких планується отримати;

4) підстави вважати, що речі і документи перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи;

5) значення речей і документів для встановлення обставин у кримінальному провадженні;

6) можливість використання як доказів відомостей, що містяться в речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів, у випадку подання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю;

7) обґрунтування необхідності вилучення речей і оригіналів або копій документів, якщо відповідне питання порушується стороною кримінального провадження.

Варто зазначити, що результати проведеного аналізу матеріалів слідчо-судової практики свідчать про те, що сторони кримінального провадження не в усіх випадках дотримуються вимог, передбачених ч. 2 ст. 160 КПК України, під час складання та подання до слідчого судді клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів. Виходячи з результатів аналізу клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів нами було виявлено такі основні порушення:

Не вказується правова кваліфікація кримінального правопорушення. В більшості випадків сторони кримінального провадження обмежувалися лише посиланням на статтю чи відповідну частину статті КК України.

Не в усіх випадках повно й достовірно викладаються обставини кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання, а також не наводяться відповідні докази, що підтверджують зазначені обставини.

Не конкретизуються відповідні речі і документи, стосовно яких планується

здійснити тимчасовий доступ, не вказуються їх ідентифікаційні та родові ознаки. В більшості випадків слідчі, прокурори обмежуються лише фразою, що «речі і документи мають значення для кримінального провадження». Особливо це стосується тих випадків, коли необхідно здійснити тимчасовий доступ до документів фінансово-бухгалтерської звітності, проектно-кошторисної документації.

Не в усіх випадках сторони кримінального провадження вказують яке значення мають відповідні речі чи документи для кримінального провадження, не обґрунтовують подальшу можливість їх використання як доказів для встановлення обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.

Систематичним серед слідчих, прокурорів і захисників є відсутність у клопотаннях про тимчасовий доступ до речей і документів належного обґрунтування того, що ними застосовувалися інші процесуальні засоби для отримання відповідних речей і документів, у тому числі й щодо речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю. Також не менш поширеними є випадки, коли до відповідних клопотань слідчі, прокурори та захисники не долучають документи, що підтверджують застосування ними інших процесуальних засобів отримання доказів (наприклад, запит слідчого, прокурора, адвокатський запит, відповідні на них, клопотання про проведення СРД та відповідні на них тощо).

До клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів не додаються витяг із ЄРДР, а також інші матеріали кримінального провадження, якими підтверджується необхідність проведення зазначеної процесуальної дії, або ж подаються копії відповідних документів, які належним чином не засвідчуються слідчим, прокурором. У більшості випадків до таких клопотань долучаються лише копії протоколів допиту свідків, потерпілих, постанов про визначення підслідності, створення групи слідчих,

прокурорів, рапортів оперативних співробітників. На зазначеному вказується й в узагальненнях судової практики Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014, зокрема «окрему проблему становить подання слідчими та прокурорами разом з клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів копій документів, в тому числі витягу з ЄРДР, які належним чином або взагалі не засвідчені, що позбавляє слідчого суддю можливості пересвідчитися в ідентичності цих документів, в той час, як інформація, що в них міститься, має суттєве значення під час розгляду клопотання цієї категорії та може істотно вплинути на висновки слідчого судді»¹.

Варто зазначити, що недотримання сторонами кримінального провадження вимог ч. 2 ст. 162 КПК України при підготовці та поданні клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів є цілком обґрунтованою підставою для відмови слідчих суддів у їх задоволенні. Проведений нами аналіз ухвал слідчих суддів щодо надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів, дає підстави для висновку, що у 34% випадках слідчі судді повертають такі клопотання на доопрацювання. У той же час, чинний КПК України не закріплює у главі 15 повноважень слідчих суддів, які б надавали законодавчу можливість повертати таке клопотання у разі його невідповідності вимогам, передбаченим ст. 162 КПК України, не зважаючи на те, що таке право передбачено під час розгляду клопотань про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, відсторонення від посади, арешт

майна. Така практика, на наш погляд, є незаконною й такою, що суперечить правовим засадам забезпечення слідчим суддею доказування у кримінальному провадженні. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ із цього приводу зазначив, що з огляду на зміст положень ч. 6 ст. 9 КПК в разі невідповідності клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів вимогам ч. 2 ст. 160 КПК України слідчий суддя вправі повернути його прокурору для усунення недоліків².

В.І. Фаринник, аналізуючи зазначену проблему, пропонує доповнити ст. 163 КПК України положенням, відповідно до якого слідчий суддя, встановивши, що клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів подано без додержання вимог ст. 160 КПК України, повертає його прокурору, про що постановляє ухвалу. При цьому підстави повернення клопотання мають бути належним чином обґрунтовані, а недоліки, які потребують усунення, такими, що могли перешкодити постановленню слідчим суддею законного та обґрунтованого рішення³. В цілому погоджуючись із такою позицією, на наш погляд, вона потребує уточнення, адже із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів має право звертатися не лише прокурор, а й слідчий та сторона захисту. Зважаючи на зазначене, ми пропонуємо ст. 163 КПК України доповнити таким положенням: «Слідчий суддя, суд, встановивши, що клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів подано без додержання вимог статті 160 цього Кодексу, повертає його особі, яка його подала для усунення недоліків, про що

¹ Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження (витяг) від 07 лютого 2014 р. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/p0001740-14/print1445417853286718>> дата звернення 30.10.2020.

² Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 № 223-558/0/4-13 <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>> дата звернення 30.10.2020.

³ В Фаринник 'Теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження' дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ (2017) 204.

постановляє ухвалу». Такі пропозиції підтримали 40% опитаних нами слідчих, 68% прокурорів і 90% суддів.

Слідчий суддя, забезпечуючи доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів у кримінальному провадженні, повинен визначити строк дії ухвали, впродовж якого можливо буде здійснити тимчасовий доступ до речей і документів; визначити конкретних осіб, які уповноважені будуть здійснювати тимчасовий доступ до речей і документів; обов'язково зазначити в ухвалі чіткий перелік речей і документів, відносно яких здійснюється зазначена процесуальна дія; перевірити та оцінити докази з точки зору їх належності, допустимості та достовірності, які використовуються сторонами кримінального провадження для обґрунтування клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, а також встановити інші обставини, на які посиляється сторони кримінального провадження.

Слід звернути увагу, що положення глави 15 КПК України у ст. 161 визначають перелік речей і документів, до яких заборонено доступ, зокрема це: 1) листування або інші форми обміну інформацією між захисником та його клієнтом або будь-якою особою, яка представляє його клієнта, у зв'язку з наданням правової допомоги; 2) об'єкти, які додані до такого листування або інших форм обміну інформацією. Фактично законодавець у зазначеній нормі визначив перелік речей і документів, які містять адвокатську таємницю. Перевіряючи подане клопотання слідчий суддя обов'язково повинен звертати увагу на те, щоб речі чи документи, відносно яких сторони кримінального провадження вважають за доцільне здійснити тимчасовий доступ, не становили предмет адвокатської таємниці. Тому визначення індивідуальних та родових ознак речей і документів, стосовно яких планується здійснити

тимчасовий доступ, повинно унеможливити незаконні спроби органів досудового розслідування та прокуратури порушити адвокатську таємницю. У науковій літературі ці питання докладно розглядалися М. М. Погорецьким¹. У той же час, на практиці непоодинокими є випадки, коли слідчі, прокурори звертаються до слідчих суддів із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів, не вказуючи індивідуальних і родових ознак цих речей чи документів, а слідчі судді не звертають на це належної уваги та постановляють відповідні ухвали, що в результаті призводить до порушення адвокатської таємниці. Така ситуація обумовлена тим, що ст. 160 КПК України серед переліку вимог, яким повинно відповідати подане клопотання, не передбачає обов'язку зазначати індивідуальні та родові ознаки речей і документів, відносно яких планується здійснити тимчасовий доступ, в той час як для клопотань про проведення обшуку така вимога передбачена (п. 7 ч. 3 ст. 234 КПК України). Постановлення слідчими суддями відповідних ухвал і здійснення тимчасового доступу до таких речей чи документів призводить до неможливості використання результатів цієї процесуальної дії у кримінальному процесуальному доказуванні. На наш погляд, з метою належного забезпечення слідчим суддею доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів вважаємо за доцільне п. 3 ч. 2 ст. 162 КПК України викласти у такій редакції: «індивідуальні та родові ознаки речей і документів, тимчасовий доступ до яких планується отримати».

Окрім речей і документів, до яких заборонено тимчасовий доступ (ст. 161 КПК України), положення глави 15 КПК України визначають також речі і документи, які містять охоронювану законом таємницю (ст. 162 КПК України). До таких речей і документів законодавець від-

¹ М. Погорецький «Кримінальні процесуальні гарантії адвокатської таємниці у досудовому розслідуванні» дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Національна академія внутрішніх справ. К (2015) 238.

носить: 1) інформацію, що знаходиться у володінні засобу масової інформації або журналіста і надана їм за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 2) відомості, які можуть становити лікарську таємницю; 3) відомості, які можуть становити таємницю вчинення нотаріальних дій; 4) конфіденційну інформацію, в тому числі така, що містить комерційну таємницю; 5) відомості, які можуть становити банківську таємницю; 6) особисте листування особи та інші записи особистого характеру; 7) інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо; 8) персональні дані особи, що знаходяться у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка знаходиться у володільця персональних даних.

Відповідно до ч. 6 ст. 162 КПК України слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, якщо сторона кримінального провадження, крім обставин, передбачених ч. 5 ст. 163 КПК України, доведе можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів. Доступ особи до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, здійснюється в порядку, визначеному законом. Доступ до речей і документів, що містять відомості, які становлять державну таємницю, не може надаватися особі, що не має до неї допуску відповідно до вимог закону. Не дивлячись на те, що положення ст. 163 КПК України чітко не визначають чи повинні розглядатися клопотання про тимчасовий

доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, у відкритому чи закритому судовому засіданні, виходячи з проведеного нами аналізу матеріалів кримінальних проваджень, на практиці розгляд таких клопотань здійснюється у 82% випадках у закритому судовому засіданні для забезпечення можливості збереження доказів і уникнення ризику їх знищення. Такий підхід є цілком обґрунтованим, заважаючи на положення п. 4 ч. 2 ст. 27 КПК України, а також враховуючи статус відповідної інформації. У цьому контексті, варто погодитися з позицією тих дослідників, які зазначають, що слідчий суддя у кожному випадку повинен визначати форму судового засідання, достатність підстав для надання матеріалів клопотання з доданими на його обґрунтування матеріалами кримінального провадження на ознайомлення особам, прав, обов'язків та інтересів яких стосується відповідна ухвала¹.

Слід звернути увагу на те, що положення ст. 163 КПК України, яка регламентує питання розгляду клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів, не визначає конкретний строк, протягом якого слідчий суддя як суб'єкт забезпечення доказування у кримінальному провадженні повинен розглянути подане клопотання. Результати проведеного аналізу матеріалів кримінальних проваджень свідчать про те, що такі клопотання можуть розглядатися від одного дня до 30 днів. Нами було встановлено, що від одного до 5 днів розгляд клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів здійснювався у 30% проаналізованих нами випадків; від 5 до 10 днів – у 28%; від 10 до 20 днів – у 12%; від 20 до 30 днів – у 26%; понад 30 днів – у 4% випадках. Відсутність серед практичних працівників єдності поглядів щодо строків розгляду клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів негативно

¹ О Бурлака 'Забезпечення реалізації слідчим суддею функції захисту прав, свобод та інтересів особи у кримінальному провадженні' дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ (2017) 154.

відображається на ефективності та своєчасності забезпечення слідчими суддями доказування під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів, адже надмірний розгляд клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів може призвести до втрати чи знищення відповідних речей і документів іншими суб'єктами, неможливості їх використання у кримінальному процесуальному доказуванні, планування проведення інших процесуальних дій, що мають вкрай важливе значення для потреб досудового розслідування.

Зазначене проблемне питання неодноразово було предметом дослідження вітчизняних науковців, водночас єдності поглядів серед них немає. Так, Л. Д. Удалова, Д. О. Савицький, В. В. Рожнова та Т. Г. Ільєва пропонують доповнити ст. 163 КПК України таким положенням: «Слідчий суддя розглядає клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів не пізніше трьох днів із дня надходження клопотання до суду. У разі, якщо особа, яка подала клопотання, обґрунтовує в ньому наявність реальної загрози зміни або знищення речей і документів, слідчий суддя має невідкладно розглянути зазначене клопотання»¹.

С. Шультін вважає, що розгляд клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів не повинен перевищувати 24 годин з моменту його надходження до слідчого судді. Такий термін сприятиме швидкому проведенню досудового розслідування та зведе до мінімуму можливість знищення речей і документів, які мають значення для кримінального провадження².

О. Подковський доводить, що строки розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів повинні

становити 5 днів. Запропонований строк вчений обґрунтовує необхідністю здійснення виклику особи, у володінні якої знаходяться речі та документи³. Однак, судовий виклик здійснюється й під час розгляду інших заходів забезпечення кримінального провадження, що не заважає приймати слідчим суддям по ним рішення протягом трьох днів. Зокрема, накладення грошового стягнення потребує виклику службової особи, яка звернулася з клопотанням, та особи, на яку може бути накладено грошове стягнення, однак розглядається воно також протягом трьох днів з дня знаходження; для тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом викликається ініціатор клопотання, підозрюваний, його захисник, однак розглядається воно протягом трьох днів з дня надходження. У випадку розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів слідчий суддя повинен викликати особу, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, що можливо здійснити в день надходження клопотання. Це забезпечить можливість явки такої особи в судові засідання. Більш довготривалий строк розгляду клопотання не сприятиме ефективності зазначеного заходу забезпечення кримінального провадження⁴.

На наш погляд, більш слушною є позиція тих дослідників, які пропонують встановити подвійний строк розгляду слідчим суддею клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів. Такий підхід в повній мірі відповідає потребами правозастосовної практики, а також концепції забезпечення доказування слідчим суддею під час надання дозволу на застосування тимчасового доступу до речей і документів. Так, зокрема М. А. Погорєцький та О. І. Коровайко ще у 2013 р., виходячи з положен-

¹ Л. Удалова, В. Рожнова, Д. Савицький, Т. Ільєва 'Функція судового контролю у кримінальному процесі' монографія. К. «Центр учбової літератури» (2015) 70.

² С. Шультін 'Тимчасовий доступ до речей і документів: проблеми законодавчого регулювання та практичного застосування' *Підприємництво, господарство і право* 6 (2013) 141.

³ О. Подковський 'Тимчасовий доступ до речей і документів за новим КПК: проблеми і шляхи їх вирішення' *Слово Національної школи суддів України* 3(4) (2013) 62.

⁴ С. Шапутько 'Повноваження слідчого судді щодо судового контролю у кримінальному провадженні' дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ (2017) 107–108.

ня розумності строку та визначеності межі граничного строку, встановленого ч. 1 ст. 114 КПК України, зазначили, що слідчий суддя, суд має право встановлювати процесуальні строки з урахуванням обставин, встановлених під час відповідного кримінального провадження. Оскільки існує два порядки розгляду слідчим суддею, судом клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, встановлювати процесуальні строки їх розгляду, доцільно, виходячи з наступного. Так, перший порядок полягає в тому, що після отримання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів слідчий суддя, суд здійснює судовий виклик особи, у володінні якої знаходяться речі та документи. У такому випадку доцільно призначити клопотання до розгляду у строк, необхідний для отримання такою особою повістки про судовий виклик. Другий порядок застосовується, якщо стороною, яка звернулася з клопотанням, доведено наявності достатніх підстав вважати, що існує реальна загроза зміни або знищення речей чи документів. У такому випадку клопотання розглядається слідчим суддею, судом без виклику особи, у володінні якої вони знаходяться. Враховуючи реальну загрозу зміни або знищення речей і документів, на думку вчених, у такому випадку клопотання має бути розглянуто невідкладно¹. Такий підхід відображений також й в Інформаційному листі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримі-

нального провадження» від 05.04.2013 р. № 223–558/0/4–13 та в Узагальненнях судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 07.02.2014, а також поділяється окремими вітчизняними вченими².

Ми цілком погоджуємося із таким підходом, водночас вважаємо за доцільне уточнити окремі його положення. Зокрема у разі наявності достатніх підстав вважати, що існує реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, клопотання повинно бути розглянуто слідчим суддею, судом невідкладно, але такий строк не повинен перевищувати 24 годин з моменту надходження клопотання, без виклику особи, у володінні якої вони знаходяться. Запропонований нами строк, на наш погляд, створить належні гарантії щодо забезпечення доказування слідчим суддею під час надання дозволу про застосування тимчасового доступу до речей і документів.

У зв'язку з цим пропонуємо ч. 4 ст. 163 КПК України доповнити таким положенням: «У випадку встановлення наявності реальної загрози зміни або знищення речей і документів, слідчий суддя розглядає клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів протягом 24 годин із моменту його надходження до суду за участю сторони кримінального провадження, яка подала клопотання». Подібні пропозиції у своїй наукових дослідженнях висловлює й С. В. Шапутько³.

Відповідно до ч. 4 ст. 163 КПК України слідчий суддя розглядає клопотання за участю сторони кримінального прова-

¹ М. Погорецький, О. Коровайко 'Застосування тимчасового доступу до речей і документів у кримінальних провадженнях про злочин, учинені організованими злочинними угрупованнями' *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)* 1(29) (2013) 236; М. Погорецький 'Тимчасовий доступ до речей і документів у слідчій практиці СБ України' *Державна безпека України* 22–23 (2014) 201–208.

² О. Баганець 'Доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: окремі проблемні питання' *Вісник кримінального судочинства* 4 (2015) 154–159; М. Макаров 'Деякі аспекти розгляду слідчим суддею клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів' *Національний юридичний журнал: теорія і практика* 10 (2015) 104 та ін.

³ С. Шапутько 'Повноваження слідчого судді щодо судового контролю у кримінальному провадженні' дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ (2017) 109.

дження, яка подала клопотання, та особи, у володінні якої знаходяться речі і документи, крім випадків, передбачених ч. 2 ст. 163 КПК України. Неприбуття за судовим викликом цієї особи без поважних причин або неповідомлення нею про причини неприбуття не є перешкодою для розгляду клопотання. У той же час, положення ст. 163 КПК України не визначають дій слідчого судді у разі неявки сторони кримінального провадження в судові засідання для розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів.

В узагальненнях судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 07.02.2014 вказується, що в такому випадку слідчим суддею необхідно керуватися ч. 5 ст. 163 КПК України, відповідно до якої слідчий суддя вправі постановити ухвалу про тимчасовий доступ до речей і документів, якщо сторона кримінального провадження доведе наявність достатніх підстав вважати, що мають місце обставини, передбачені п.п.1, 2, 3 цієї норми. Неявка без поважної причини сторони кримінального провадження, якою подане клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, свідчить про фактичне не підтримання поданого клопотання та недоведення згаданих обставин, що має оцінюватись як підстава для відмови в задоволенні цього клопотання. Такий підхід слід застосовувати незалежно від того, яка зі сторін кримінального провадження (обвинувачення чи захисту) звернулася до слідчого судді із відповідним клопотанням, що цілком відповідає правовим і ґносеологічним засадам забезпечення доказування слідчим суддею у кримінальному провадженні.

Висновок. Тимчасовий доступ до речей і документів як засіб кримінального процесуального доказування, який забезпечується судовим контролем, дає мож-

ливість у встановленому кримінальним процесуальним законодавством порядку отримати речі і документи, що можуть бути використані як докази в кримінальному провадженні.

Слідчий суддя, забезпечуючи доказування під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів, під час перевірки клопотань з точки зору законності та обґрунтованості повинен обов'язково встановити: 1) відповідність клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів вимогам, передбаченим 160 КПК України; 2) відомості, що містяться у речах і документах, можуть бути використані як докази у кримінальному провадженні; 3) якщо неможливо іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів; 4) існує реальна загроза зміни або знищення речей і документів, що мають значення для кримінального процесуального доказування; 5) якщо вони не можуть бути отримані у результаті застосування інших засобів отримання доказів (витребування речей і документів, проведення СРД і НСРД); 6) докази, якими підтверджуються доводи клопотання сторін кримінального провадження. Недотримання сторонами кримінального провадження вимог кримінального процесуального законодавства України при підготовці та поданні клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів є цілком обґрунтованою підставою для відмови слідчих суддів у їх задоволенні.

Вважаємо, що тимчасовий доступ до речей і документів як засіб кримінального процесуального доказування потребує удосконалення на законодавчому рівні, зокрема в аспекті надання повноважень слідчому судді повертати клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, яке не відповідає вимогам КПК України; визначення процесуальних строків розгляду слідчим суддею відповідних клопотань; тощо. Запропоновані у статті зміни до чинного кримінального процесуального законодавства України

будуть сприяти дотриманню принципу змагальності, а також ефективності забезпечення слідчим суддею доказування

у кримінальному провадженні під час надання дозволу на проведення тимчасового доступу до речей і документів.

REFERENCES

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

LEGISLATION

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedural Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>> data zvernennia 30.10.2020 [in Ukrainian].
2. Pro deiaki pytannia zdiisnennia slidchym suddeiu sudu pershoi instantsii sudovoho kontroliu za dotrymanniam prav, svobod ta interesiv osib pid chas zastosuvannia zakhodiv zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia [On some issues of exercise by the investigating judge of the court of first instance of judicial control over the observance of the rights, freedoms and interests of persons during the application of measures to ensure criminal proceedings]: Informatsiinyi lyst Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 05.04.2013 № 223–558/04–13 <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>> data zvernennia 30.10.2020 [in Ukrainian].
3. Uzahalnennia sudovoi praktyky shchodo rozghliadu slidchym suddeiu klopotan pro zastosuvannia zakhodiv zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia (vytiah) [Generalization of case law on the consideration by the investigating judge of motions for the application of measures to ensure criminal proceedings (excerpt)] vid 07.02.2014 <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14/print>> 1445417853286718> data zvernennia 30.10.2020 [in Ukrainian].

BIBLIOGRAPHY

THESIS

4. Farynnyk V 'Teoretychni, pravovi ta prakseolohichni problemy zastosuvannia zakhodiv zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia' [Theoretical, legal and praxeological problems of application of measures to ensure criminal proceedings] dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Kyivskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. Kyiv (2017) 204 [in Ukrainian].
5. Pohoretskyi M 'Kryminalni protsesualni harantii advokatskoi taiemnytsi u dosudovomu rozsliduvanni' [Criminal procedural guarantees of lawyer's secrecy in the pre-trial investigation] dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. Kyiv (2015) 238 [in Ukrainian].
6. Burlaka O 'Zabezpechennia realizatsii slidchym suddeiu funktsii zakhystu prav, svobod ta interesiv osoby u kryminalnomu provadzhenni' [Ensuring that the investigating judge implements the function of protecting the rights, freedoms and interests of a person in criminal proceedings] dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyivskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. Kyiv (2017) 154 [in Ukrainian].
7. Shaputko S 'Povnovazhennia slidchoho suddi shchodo sudovoho kontroliu u kryminalnomu provadzhenni' [Powers of the investigating judge regarding judicial control in criminal proceedings] dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyivskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. Kyiv (2017) 107–108 [in Ukrainian].

AUTHORED BOOKS

8. Udalova L, Rozhnova V, Savytskyi D, Ilieva T 'Funktsiia sudovoho kontroliu u kryminalnomu protsesi' [The function of judicial control in criminal proceedings] monohrafiia. Kyiv. «Tsentr uchbovoi literatury» (2015) 70 [in Ukrainian].

ARTICLES

9. Shulhin S 'Tymchasovyi dostup do rechei i dokumentiv: problemy zakonodavchoho rehuliuвання ta praktychnoho zastosuvannia' [Temporary access to things and documents: problems of legislative regulation and practical application] Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo 6 (2013) 141 [in Ukrainian].
10. Podkovskiy O 'Tymchasovyi dostup do rechei i dokumentiv za novym KPK: problemy i shliakhy yikh vyryshennia' [Temporary access to things and documents under the new CPC: problems and solutions] Slovo Natsionalnoi shkoly suddiv Ukrainy 3(4) (2013) 62 [in Ukrainian].
11. Pohoretskyi M, Korovaiko O 'Zastosuvannia tymchasovoho dostupu do rechei i dokumentiv u kryminalnykh provadzhenniakh pro zlochyn, uchyneni orhanizovanyymi zlochyynnymy uhrupuvanniamy'

[Application of temporary access to things and documents in criminal proceedings against a crime committed by organized criminal groups] *Borotba z orhanizovanoiu zlochynnistiu i koruptsiieiu (teoriia i praktyka)* 1(29) (2013) 236 [in Ukrainian].

12. Pohoretskyi M 'Tymchasovyi dostup do rechei i dokumentiv u slidchii praktytsi SB Ukrainy' [Temporary access to things and documents in the investigative practice of the Security Service of Ukraine] *Derzhavna bezpeka Ukrainy* 22–23 (2014) 201–208 [in Ukrainian].

13. Bahanets O 'Dokazuvannia storonoiu obvynuvachennia pryiniattia propozyitsii, obitsianky abo oderzhannia nepravomirnoi vyhody sluzhbovoiu osoboiu: okremi problemni pytannia' [Proof by the prosecution of accepting an offer, promise or receiving an improper benefit by an official: some problematic issues] *Visnyk kryminalnoho sudochynstva* 4 (2015) 154–159 [in Ukrainian].

14. Makarov M Deiaki aspekty rozghliadu slidchym suddeiu klopotannia pro tymchasovyi dostup do rechei i dokumentiv' [Some aspects of the investigating judge's consideration of a request for temporary access to things and documents] *Natsionalnyi yurydychnyi zhurnal: teoriia i praktyka* 10 (2015) 104 [in Ukrainian].

Serhieieva D.,

Doctor of Law sciences,

Professor of the Department

of Criminal Procedure and Criminology

Taras Shevchenko National

University of Kyiv

ORCID ID: 0000–0003–1005–7046

Tsyktich V.,

Candidate of laws science

Judge of Shevchenkivsky District

Court of Kyiv

ORCID ID: 0000–0002–3534–911X

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2020.3-4/43-57>

PROVIDING THE INVESTIGATING JUDGE OF EVIDENCE DURING GRANTING PERMISSION TO TEMPORARY ACCESS TO ITEMS AND DOCUMENTS

Annotation. *Judicial control is one of the key guarantees of legality and reasonableness of restriction of rights, freedoms and legitimate interests of a person in criminal proceedings, guaranteed by the Constitution of Ukraine. Judicial control in criminal proceedings is entrusted to the investigating judge. The effectiveness of the examination by investigating judges of petitions, complaints, allegations of procedural actions related to the restriction of rights, freedoms and legitimate interests of persons in criminal proceedings, evaluation of evidence on which they are based, as well as fairness, legality, motivation and validity of investigators relevant rulings and the legitimacy of the restriction of the rights, freedoms and legitimate interests of individuals in the course of their implementation certainly depends on the proper provision of evidence by investigating judges in criminal proceedings.*

The purpose of the article is to develop theoretical provisions and practical recommendations aimed at providing the investigating judge with evidence in criminal proceedings during the granting of permission for temporary access to things and documents.

Problematic issues of providing the investigating judge with evidence during the granting of temporary access to things and documents have been identified: the lack of legal opportunity for the investigating judge to hear any witness, victim or to demand things or documents during the consideration of petitions; non-compliance by the parties to the criminal proceedings with the requirements of Part 2 of Art. 160 of the CPC of Ukraine during the preparation, submission and consideration of applications for temporary access to things and documents; the investigating judge does not have the authority to return petitions for temporary access to things and documents in case of their non-com-

pliance with the requirements of Art. 160 of the Criminal Procedure Code of Ukraine; the absence in the CPC of Ukraine of a rule on the mandatory consideration of requests for temporary access to things and documents that contain a secret protected by law, in a closed court session; uncertainty in the CPC of Ukraine of the period during which the investigating judge must consider the request for temporary access to things and documents.

It is concluded that the investigating judge, providing evidence when granting permission for temporary access to things and documents, when checking them in terms of legality and reasonableness must establish: 1) compliance of the request for temporary access to things and documents to the requirements, provided by 160 of the Criminal Procedure Code of Ukraine; 2) information contained in things and documents may be used as evidence in criminal proceedings; 3) if it is impossible to prove in other ways the circumstances which are supposed to be proved by means of these things and documents; 4) there is a real threat of alteration or destruction of things and documents that are important for criminal procedural evidence; 5) if they cannot be obtained as a result of the use of other means of obtaining evidence (demand of things and documents, conducting SRD and NSDS); 6) evidence confirming the arguments of the petition of the parties to the criminal proceedings.

Keywords: *investigating judge, securing of proof; criminal proceedings; judicial control; mechanism; powers.*